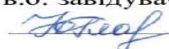

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської
філології
та прикладної лінгвістики
протокол № 2 від 07.09.2020 р.
в.о. завідувачки кафедри
 (доц. Главацька Ю.Л.)

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
Вступ до мовознавства

Освітня програма 035 Філологія (германські мови та літератури) (переклад включно)
Спеціалізація 035.041 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська)
Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Форма навчання: денна

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Вступ до мовознавства
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	1 семестр
Викладач	Алла Цапів (Alla Tsapiv), доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики orcid.org/0000-0002-5172-213X https://scholar.google.com/citations?user=e_NRCNoAAAAJ&hl=ru
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairTranslation.aspx
Контактний телефон	(0552)326758
Email викладача:	alyatsapiv@gmail.com ATsapiv@ksu.ks.ua
Графік консультацій	ауд. 303, середа, за призначеним часом
Форма контролю	екзамен

1. Анотація до курсу:

«Вступ до мовознавства» – є базовим, засадничим теоретичним курсом, який надає здобувачам освітньої програми знання про мовознавство як науку, формує теоретико-поняттєвий апарат лінгвістичної думки майбутнього філолога, забезпечує ознайомлення із ключовими теоріями мовознавства, зокрема розкриває поняття семіотики, семасіології, сучасних парадигм лінгвістики як-от гендерної лінгвістики, дискурсології, лінгвістичної прагматики та когнітивної лінгвістики.

Контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях, під час виконання завдань з самостійної роботи, а також у вигляді письмових робіт, термінологічних диктантів протягом семестру, підсумкової (тестової) контрольної роботи, екзамену.

2. Мета та цілі курсу:

«Вступ до мовознавства» – початковий, пропедевтичний курс загального мовознавства, який має за мету ознайомити здобувачів із питаннями загального мовознавства (що таке мова, яка її будова, основні лінгвістичні поняття й терміни тощо), без яких неможливо вивчати жодну лінгвістичну дисципліну.

3. Компетентності та програмні результати навчання.

Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі лінгвістики та інформаційних технологій в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 5.** Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

- ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 15. Усвідомлення базисних засад сучасних напрямків лінгвістичних та перекладознавчих досліджень.

Програмні результати навчання:

- ПРН 2.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовний матеріал й використовувати його для розв'язання складних задач і проблем у сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Кількість годин 90 годин - 3 кредити	20	20	50

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2020-2021	1	035.10 Філологія (прикладна	1	нормативний

		лінгвістика)		
--	--	--------------	--	--

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання:ноутбук, екран, проєктор.

7. Політика курсу: обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять; системна підготовка до кожного заняття та опрацювання матеріалу на занятті і самостійно. Навчальна дисципліна розрахована на 90 години (20 лекцій, 20 практичних, 50 годин самостійної роботи), включає різні завдань, творчі проєкти, роботу з оригінальними теоретичними працями, публікаціями з різної тематики, роботу з оригінальними та сучасними англійськомовними джерелами.

Організація освітнього процесу для здобувачів та викладачів ОП в Херсонському державному університеті регламентована такими документами:

Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті (наказ від 02.09.2020 №789-Д)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

[803-Д Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.docx](#) (50.5 Kb)

[802-Д Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів.docx](#) (23.1 Kb)

[800-Д Порядок виявлення та запобігання академічного плагіату в науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти у ХДУ.docx](#) (29.8 Kb)

Порядок створення та застосування індивідуального плану здобувача вищої освіти Херсонського державного університету (наказ від 26.05.2020 №466-Д)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

Внутрішня система забезпечення якості освіти Херсонського державного університету (наказ від 06.12.2017 №831-Д)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

Положення про організацію самостійної роботи студентів у Херсонському державному університеті (наказ від 02.07.2016 № 428-Д)

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

Розпорядження від 26.11. 2009 №292 "Про методичні поради щодо форм самостійної роботи студентів та їх методичного забезпечення"

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>

8. Схема курсу

Модуль 1. Мовознавство як наука. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна (8 годин лекцій; 8 годин практичні; 20 годин самостійна робота).

Тема 1. Мовознавство як наука. Загальне мовознавство як навчальна дисципліна (2 години – лекцій; 2 години практичні; 5 години самостійна робота).

Тема 2. Знакова природа мови (2 години – лекцій; 2 години практичні; 5 години самостійна робота).

Тема 3. Мова і мислення. Мова і мовлення (2 години – лекцій; 2 години практичні; 5 години самостійна робота).

Тема 4. Мова і суспільство. Мова та історія (2 години – лекцій; 2 години практичні; 5 години самостійна робота).

Модуль 2. Історія лінгвістичної думки. Методи дослідження мови (12 годин лекцій; 12 годин практичні; 30 годин самостійна робота).

Тема 1. Лексико-семантична система мови (2 години – лекцій; 2 години практичні; 6 години самостійна робота).

Тема 2. Проміжні рівні мови (2 години – лекцій; 2 години практичні; 6 години самостійна робота).

Тема 3. Методи дослідження мови (2 години – лекцій; 2 години практичні; 6 години самостійна робота).

Тема 4. Мовознавство на сучасному етапі. Гендерна лінгвістика. Дискурсологія. (4 години – лекцій; 4 години практичні; 12 години самостійна робота).

Тема 5. Когнітивна лінгвістика. Лінгвістична прагматика (2 години – лекцій; 2 години практичні; 4 години самостійна робота).

9. Система оцінювання та вимоги

Максимальна кількість балів за 2 модулі: 60.

Критерії оцінювання та бали:

10 балів – за лекційні заняття (максимальний бал – 1); 50 балів – за практичні заняття та самостійну роботу (максимальний бал – 5).

Основні критерії оцінювання знань здобувачів:

- 1) характер і якість самостійної підготовки до заняття;
- 2) ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що повідомляється;
- 3) повнота, правильність і точність відповіді;

- 4) уміння робити узагальнення та висновки, зокрема при оцінюванні письмових завдань;
- 5) уміння застосовувати набуті знання як у стандартних, так і в нестандартних ситуаціях;
- 6) мовленнєве оформлення відповіді, уміння донести інформацію до свідомості інших.

Критерії оцінювання усного опитування

5 балів виставляється, якщо студент активно працює протягом усього заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом і показує при цьому глибоке оволодіння теоретичним матеріалом, знання відповідної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, допускаючи не більше 1—2 помилок або описок.

4 бали виставляється за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1—2 логічні помилки при розв'язанні завдань.

3 бали виставляється в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання теоретичного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати завдання. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3—4 логічних помилок при розв'язанні завдань.

1-2 бали виставляється в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні завдання.

Критерії оцінювання рефератів (модуль самостійної роботи)

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату; 2) якість написання.

1.5 балів ставиться за реферат, який має обсяг 15 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

2. 4 бали ставиться за реферат, який має обсяг 10 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

3. 3 бали ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

4. 2 бали ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

5. 0 балів ставиться, якщо реферат відсутній.

Критерії оцінювання конспектів (модуль самостійної роботи)

1. 5 балів ставиться за конспект теми, в якому виділені основні проблеми, терміни та ключові слова.

2. 4 бали, якщо конспект є достатньо повним, але в ньому бракує виділення основних тез теми, або не всі вони виділені правильно, терміни та ключові слова виділено не в повному обсязі.

3. 3 бали студент отримує за неповний, поверховий конспект, у якому не підкреслено основні тези, терміни та ключові слова виділено з помилками.

4. 1-2 бали ставиться студенту, якщо конспект є схемою, у ньому не виділено основні тези, терміни та ключові слова.

5. 0 балів ставиться студенту, якщо конспект відсутній.

Критерії оцінювання термінологічного диктанту

а) 5 балів ставиться за усі правильні відповіді;

б) 4 бали ставиться за 75 % правильних відповідей;

в) 3 бали ставиться, якщо правильно вказано більше, ніж 50% термінів;

г) 1-2 бали ставиться, якщо правильно вказано менше, ніж на 50 % термінів.

Шкала оцінювання термінологічного диктанту

19-20 правильних відповідей - 5 балів

15-18 – 4 бали

10-14 – 3 бали

5-9 -2 бали

1-4 – 1 бал

Підсумкова контрольна тестова робота

(виконується на останньому практичному занятті: максимальна оцінка -5 балів)

Критерії оцінювання підсумкової контрольної тестової роботи:

- а) 5 балів ставиться за правильне виконання всіх завдань;
- б) 4 бали ставиться за виконання 75 % усіх завдань;
- в) 3 бали ставиться, якщо правильно виконано більше, ніж 50% запропонованих завдань;
- г) 2 бали - 1 бал ставиться, якщо завдання виконано менше, ніж на 50 %.

Екзамен (40 балів)

Порядок проведення екзамену зі “Вступу до мовознавства”

Екзамен з курсу “Вступ до мовознавства” складається у 1 семестрі. Екзамен є основною формою підсумкового контролю знань та умінь студентів.

Екзамен відбувається в письмовій формі після попереднього обдумування студентом питань екзаменаційного білета.

Кожний білет з курсу “Вступ до мовознавства” складається з трьох питань: два питання теоретичного характеру і одне – практичного (наприклад, при складанні фонетики – це фонетичний аналіз слова).

Критерії оцінювання відповідей на питання білету

1. 40 балів виставляється тоді, коли відповідь вважається повною, тобто в ній містяться визначення всіх понять, про які йдеться в питанні, проаналізовано об'єкт аналізу, охарактеризовано його семантичні та структурні ознаки. Відповідь повинна бути чіткою і послідовною, супроводжуватися великою кількістю прикладів із різних мов світу.

2. 31-39 балів виставляється, коли у відповіді студента містяться незначні неточності, але при цьому відповідь є повною, змістовною і логічно побудованою.

3. 20-30 балів ставиться у тих випадках, коли студент дав не досить чітке або неповне визначення аналізованого об'єкта, не дав ілюстративного матеріалу, нелогічно і непослідовно розкривав суть поняття.

4. 1-19 балів ставиться, якщо студент не дав правильної відповіді на питання екзаменаційного білета, не знає термінологічної системи дисципліни, а також якщо відповідь студента була нелогічною.

Додаткові бали здобувач може отримати за результатами неформальної освіти. Такими можуть бути сертифікати про прослуховування лекцій (курсу лекцій) з мовознавчих дисциплін, опанування додаткових знань із будь-якої теми освітньої компоненти.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Вступ до мовознавства», складається з балів за поточні усні відповіді та письмові роботи й за самостійну роботу, балів за підсумкову тестову контрольну роботу (загалом максимальна кількість балів - 60) та балів на екзамені (40).

Наприклад: 46 (бали за конспекти лекцій, поточні усні, письмові відповіді, виконані самостійні завдання та бали за підсумкову контрольну роботу) + 30 (бали на екзамені) = 76 балів (**добре**) – **(С)** (оцінка вноситься до екзаменаційної відомості та в індивідуальний план здобувача).

Таблиця переведення оцінок з національної системи оцінювання в 100-бальну у «Відомостях обліку успішності»

Національна система та система ECTS	100-бальна система	Залік	Національна система та система ECTS	100-бальна система	Залік
Відмінно А	- 100 б.	Зараховано	Задовільно Е	- 60 б.	Не зараховано
	- 97 б.			- 60 б.	
	- 93 б.		Незадовільно FX	- 59 б.	
	- 90 б.			- 56 б.	
Добре В	- 89 б.			- 52 б.	
	- 87 б.			- 49 б.	
	- 85 б.		- 45 б.		
	- 83 б.		- 42 б.		
Добре С	- 81 б.		- 38 б.		
	- 80 б.		- 35 б.		
	- 78 б.		Незадовільно F	- 34 б.	
	- 76 б.			- 29 б.	
	- 74 б.	- 23 б.			
Задовільно	- 73 б.	- 18 б.			

D	- 71 б.			- 13 б.	
	- 69 б.			- 8 б.	
	- 67 б.			- 4 б.	
	- 64 б.			- 3 б.	
Задовільно E	- 63 б.			- 2 б.	
	- 62 б.			- 1 б.	
	- 61 б.				

10. Список рекомендованих джерел:

Основні:

Основна література

1. Андрусяк І.В. Англійські неологізми кінця ХХ століття як складова мовної картини світу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 “Германські мови” / Ірина Василівна Андрусяк. – Київ, 2003. – 20 с.
2. Антологія концептів / [под ред. В.И. Карасика, И.А. Стернина]. – Волгоград : Парадигма, 2005. – Т. 1.– 352 с.
3. Антологія концептів / [под ред. В.И. Карасика, И.А. Стернина]. – Волгоград : Парадигма, 2005. – Т. 2.– 356 с.
4. Апресян Ю.Д. Идеи и методы современной структурной лингвистики (краткий очерк) / Ю.Д. Апресян. – М. : Просвещение, 1966. – 305 с.
5. Арнольд И.В. Значение сильной позиции для интерпретации художественного текста / И.В. Арнольд // Иностранные языки в школе. – 1978. – № 4. – С. 23 – 31.
6. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка : [учебное пособие] / И.В. Арнольд. – Л. :

Просвещение, 1981. – 295 с.

7. Барт Р. Избранные работы. Семиотика: Поэтика / Р. Барт ; [пер. с фр.] ; [сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К. Косикова]. – М. : Прогресс, 1989. – 616 с.
8. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика / Н.Н. Болдырев. – Тамбов : Изд-во Тамбовского университета, 2000. – 213 с.
9. Бондарко А.В. Грамматическое значение и смысл / А.В. Бондарко. – Л. : Наука, 1978. – 175 с.
10. Босова Л.М. Соотношение семантических и смысловых полей качественных прилагательных: психолингвистический аспект : автореф. дис. на соиск. учен. степени доктора филол. наук : 10.02.19 “общее языкознание, социолингвистика, психолингвистика” / Людмила Михайловна Босова. – Барнаул, 1998. – 46 с.
11. Введение в гендерные исследования : [учебное пособие] / [под ред. И.А. Жеребкиной]. – Харьков : ХЦГИ, 2001; СПб. : Алетейя, 2001. – Ч. 1. – 708 с.
12. Вежбицкая А. Язык Культура Познание / А. Вежбицкая ; [пер. с англ. ; отв. ред. М.А. Кронгауз ; вступ. ст. Е.В. Паллчевой]. – М. : Русские словари, 1996. – 416 с.
13. Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов / А. Вежбицкая [пер. с англ. А.Д. Шмелева]. – М. : Языки славянской культуры, 2001. – 288 с.
14. Галич О. Загальне мовознавство / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв ; [за наук. ред. О. Галича]. – К. : Либідь, 2001. – 455 с.
15. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию / В. фон Гумбольдт ; [пер. с нем. Г.В. Рамишвили]. – 2 изд. – М. : Прогресс, 2000. – 397 с.
16. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В.И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477 с.

17. Кирилина, А.В. Гендерные исследования в лингвистике и теории коммуникации : учебное пособие для студентов высших учебных заведений / А.В. Кирилина. – М. : Российская политическая энциклопедия, 2004. – 252 с.
18. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства : [підручник] / М.П. Кочерган. – К. : Академія, 2000. – 368 с.
19. Кочерган М.П. Загальне мовознавство : [підручник] / М.П. Кочерган. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Видавничий центр «Академія», 2006. – 464 с.
20. Мартинюк А.П. Конструювання гендеру в англomовному дискурсі : монографія / Алла Петрівна Мартинюк. – Харків : Константа, 2004. – 292 с.
21. Никитин М.В. Основы лингвистической теории значения : [учеб. пособие] / М.В. Никитин. – М. : Высшая школа, 1988. – 168 с.
22. Потебня О.О. Эстетика і поетика слова : [збірник] / О.О.Потебня. – К. : Мистецтво, 1985. – 302 с.
23. Потебня А.А. Теоретическая поэтика. / А.А. Потебня. – М.: Высшая школа, 1990. – 331 с.
24. Потебня А.А. Полное собрание трудов: мысль и язык / А.А. Потебня ; [подг. текста Ю.С. Рассказова, О.А. Сычева ; коммент. Ю.С. Рассказова]. – М. : Лабиринт, 1999. – 300 с.
25. Почепцов Г.Г. Семиотика / Г.Г. Почепцов. – М. : Рефл-бук. К. : Ваклер, 2002. – 432 с.
26. Сепир, Э. Избранные труды по языкознанию и культурологии (пер. с англ.) / Э. Сепир – М.: Прогресс: Изд. группа “Универс”. – 1993 – 654.

Електронні ресурси:

1. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика і міжкультурна комунікація». URL:

<http://tsj.journal.kspu.edu/index.php/tsj/about>

2. Academia. URL: <https://www.academia.edu>

3. Белехова Л.І., Цапів А.О. Когнітивна ігрова модель нарації «Квест» у казці Роалда Дала «Чарлі та шоколадна фабрика». *Psycholinguistics. Психолінгвістика. Психолінгвістика*: зб. наукових праць. Серія: «Філологія». Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М., 2019. Вип. 25 (2). С. 11–30. (**Web of Science Core Collection**). Retrieved from <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/529>

5. Tsapiv A. Narrative modelling of American and Australian fairy narratives for children in a cultural perspective. Traditions and innovations in teaching philological disciplines: collective monograph / N. I. Andreichuk, O. A. Babelyuk, V. D. Bialyk, L. I. Bieliekhova, etc. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019. P. 299–316. (SENSE category “C” [isn: 3943, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701; prefixMetCode: 978966397]). Retrieved from <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/47>

5. Tsapiv A.O. Narrative game construing of English fairy narratives. Development trends of modern linguistics in the epoch of globalization: collective monograph / L. I. Bieliekhova, I. I. Dmytriv, M. Yu. Fedurko, K. M. Ivanochko, etc. //Lviv–Torun: Liha–Press, 2019. 216–232. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-136-0/216-232> [Liha-Pres is an international publishing house which belongs to the category „C” according to the classification of Research School for Socio-Economic and Natural Sciences of the Environment (SENSE) [isn: 3943, 1705, 1704, 1703, 1702, 1701; prefixMetCode: 978966397]. Retrieved from <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/45>

6. Mova.info [= Мова інфо] [Електронний ресурс]: лінгвістичний портал / [Київський нац. ун-т ім. Т.Шевченка, Ін-т філології]. – Режим доступу :<http://www.mova.info/>. – Назва з екрана.

7. АBBYU Lingvo [Електронний ресурс] :(LingvoOnline – безкоштовний онлайн-словник. Російсько-англійський, українсько-англійський, тлумачний український словник та інші словники безкоштовно) / ООО «Аби ИнфоПоиск». –

Режим доступу :<http://www.lingvo.ua/uk>. – Назва з екрана.

8.Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] / Ф.С. Бацевич. – К. :Довіра, 2007. – 205 с. – Режим доступу: <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>. – Назва з екрана.

9.Мовознавство [Електронний ресурс]: [електронна бібліотека] // «Ізборник» – Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації : проект електронної бібліотеки давньої української літератури. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/links/inmovozn.htm>. – Назва з екрана.

10.Лінгвістичний портал [Електронний ресурс] / Донецький лінгвістичний портал. – Режим доступу: <http://www.mova.dn.ua/>. Назва з екрана.

11.Лінгвістичний форум [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lingvoforum.net/>. – Назва з екрана.

Додаткова література

1. Морозова О.І. Ложь как дискурсивное образование: линвокогнитивный аспект : монография / Олена Іванівна Морозова. – Харьков : Экограф, 2005. – 300 с.
2. Основы теории гендеру : [навчальний посібник] / [ред. колегія В.П. Агеєва, Л.С. Кобелянська, М.М. Скорик]. – К. : “К.І.С.”, 2004. – 536 с.
3. Поляков И.С. Лингвистика и структурная семантика / И.С. Поляков. – Новосибирск : Наука, 1987. – 191 с.
4. Попова З.Д. Когнитивная лингвистика / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – М. : АСТ, Восток-Запад, 2007. – 314 с.
5. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики / А.М. Приходько ; [відповід. ред. В.М. Манакін]. – Запоріжжя : Прем’єр, 2008. – 332с.
6. Семиотика: антологія / [ред. Ю.С. Степанов]. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М. : Академический Проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2001. – 702 с.

7. Eco U. *The Theory of Semiotics* / U. Eco – Bloomington : Indiana University Press, 1979. – 354 p.
8. Evans V. *Cognitive linguistics. An Introduction* / V. Evans, M. Green. – Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. – 851 p.
9. Dirven R. *Cognitive Exploration of Language and Linguistics* / R. Dirven, V. Verspoor. – Amsterdam, Philadelphia : John Benjamin's Publishing Company, 1998. – 301 p.
10. Evans V. *Cognitive linguistics. An Introduction* / V. Evans, M. Green. – Edinburgh : Edinburgh University Press, 2006. – 851 p.
11. Fauconnier G. *Mappings in Thought and Language* / G. Fauconnier. – Cambridge : Cambridge University Press, 1997. – 205 p.
12. Fauconnier G. *Principles of conceptual integration* / G. Fauconnier // *Discourse and Cognition: Bridging the Gap*. – Stanford : CSLI Publications, 1998. – P. 269 – 283.
13. Fauconnier G. *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities* / G. Fauconnier, M. Turner. – N.Y. : Basic Books, 2002. – 440 p.
14. Fishman P.M. *Interaction: The work woman do* / P.M. Fishman // *Language, gender and society* / [ed. by B. Throne, Ch. Kramarae, N. Henley]. – Cambridge : Newbury House Publishers, 1983. – P. 89–103.
15. Fishman P. *Conversational insecurity* / P. Fishman // *The Feminist Critique of Language: A Reader* / Cameron D. – Longman: London 1998. – P. 253 – 260.
16. Gibbs R. W. *Process and products in making sense of tropes* / R. W. Gibbs // *Metaphor and Thought* / [ed. by A. Ortony]. – Cambridge : Cambridge University Press. – 1993. – P. 252-276.
17. Gibbs R. W. *The Poetics of Mind. Figurative Thought, Language and Understanding* / R. Gobbs. – Cambridge : Cambridge

University Press, 1994. – 527 p.

18. Gibbs R. W. Taking metaphor out of our heads and putting it into the cultural world / R. W. Gibbs // *Metaphor in Cognitive Linguistics: Selected Papers from the Fifth International Cognitive Linguistics Conference* / [ed. by R. W. Gibbs, G. J. Steen]. – Amsterdam; Philadelphia : John Benjamins Publishing Company. – 1997. – P. 145 – 166.
19. Lakoff G. *Metaphors We Live By* / G. Lakoff, M. Johnson. – Chicago : Chicago University Press, 1980. – 242 p.
20. Lakoff G. *The Contemporary Theory of Metaphor* / G. Lakoff // *Metaphor and Thought* / [ed. by A. Ortony]. – Cambridge University Press, 1993. – P. 202 – 251.
21. Jackendoff R. *Semantic Structures* / R. Jackendoff. – Cambridge : MIT Press, 1990. – 322 p.
22. Scholes R. *Semiotics and Interpretation* / R. Scholes. – New Haven and London : Yale University Press, 1982. – 161 p.
23. Sebeok T. A. *Semiotics in the United States* / T. A. Sebeok. – Bloomington & Indianapolis : Indiana University Press, 1991. – 173 p.
24. Ахманова О.С. *Словарь лингвистических терминов* / [авт.-сост. О.С. Ахманова]. – М. : Советская энциклопедия, 1969. – 608 с.
25. Бенвенист Э. *Словарь индоевропейских социальных терминов* / Э. Бенвенист. – М. : Прогресс–Универс, 1995. – 456 с.
26. Бидерман Г. *Энциклопедия символов* / Г. Бидерман. – М. : Республика, 1996. – 335 с.
27. Вовк О.В. *Энциклопедия знаков и символов* / О.В. Вовк. – М. : Вече, 2006. – 528 с.
28. *Иллюстративная энциклопедия символов* / [сост. А. Егазаров]. – М. : Астрель: АСТ, 2007. – 723 с.
29. Зацний Ю.А. *Словник неологізмів. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття: англо-український* / Ю.А. Зацний, А.В Янков. – Вінниця : Нова книга 2008. – 360 с.

30. Краткий словарь когнитивных терминов / Е.С. Кубрякова, В.З. Демьянков, Ю.Г. Панкрац, Д.Г. Лузина. – М. : Изд-во Московского университета, 1997. – 187 с.
31. Лингвистический энциклопедический словарь / [ред. В.Н. Ярцева]. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – 685 с.
32. Общая психология : [учебник] / [под ред. Тугушева Р.Х., Гарбера Е.И.]. – М. : Изд-во Эксмо, 2006. – 560 с.
33. Святовец В. Ф. Словник образотворчих засобів. Тропи та стилістичні фігури : навчальний посібник / В. Ф. Святовец ; за ред. В. В. Різуна. – К. : Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, 2003. – 178 с.
34. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля–К, 2006. – 716 с.
35. Символы, знаки, эмблемы: энциклопедия / авт.-сост.: В. Э. Багдасарян, И. Б. Орлов, В. Л. Телицын ; под общ. ред. В. Л. Телицына. – М. : Локид-Пресс, 2003. – 495 с.
36. Словарь гендерных терминов / [под ред. А.А. Денисовой]. – М. : Информация XXI век, 2002. – 256 с.
37. Советская энциклопедия мифы народа мира. – М. : Советская энциклопедия. – Т. 1. – (Мифы народов мира. Энциклопедия : в 2-х томах / [гл. ред. С.А. Токарев]. – М. : «Советская Энциклопедия», 1987. – Т. 1. А-К. – 671 с.
38. Тресиддер Дж. Словарь символов / Дж. Тресиддер ; [пер. с англ. С. Палько]. – М. : ФАИР-ПРЕСС, 1999. – 448 с.
39. Философский энциклопедический словарь / [ред. С.С. Аверинцев]. – М. : Советская энциклопедия, 1989. – 815 с.
40. Философский энциклопедический словарь / [ред.-сост. Е.Ф. Губский и др.]. – М. : Инфра, 2003. – 576 с.
41. Філософський словник / [під ред. І.Т. Фролова]. – 4 вид. – М. : Політздат, 1981. – 445с.
42. Энциклопедия символов, знаков, эмблем / [сост. В. Андреева и др.]. – М. : ЛОКИД – МИФ, 2000. – 576 с.
43. MES – Macmillan essential dictionary. – Oxford : Bloomsbury Publishing Plc, 2003. – 861 p.

- 44.OPDT – Oxford paperback dictionary Thesaurus / [ed. by C. Soanes, A. Spooner]. –N.Y. : Oxford university Press, 2001. – 1111 p.
- 45.Collins Dictionary and Thesaurus / [ed. by H. Collins]. – England : Market House Books Ltd, Aylesbury, 2004. – 1397 p.
- 46.SEDME – Short etymological dictionary of modern English / [ed. by E. Partridge]. – USA : Macmillan, 2006. – 4246 p.